



bijlage

Tijdsplan wetsvoorstel overgang pensioenaanspraken
politieke ambtsdragers naar het nieuwe pensioenstelsel

Onze referentie
2024-0000314649

Bijlage nummer	2
Horend bij	Kamerbrief De pensioenen van politieke ambtsdragers in het nieuwe pensioenstelsel
Datum	31 mei 2024
Onze referentie	2024-0000284376

1. Inleiding

De Wet toekomst pensioenen (Wtp) is op 1 juli 2023 in werking getreden. De Wtp regelt naast de kaders voor het nieuwe pensioenstelsel ook de overgang naar het oude naar het nieuwe pensioenstelsel (zogenoeten 'invaren'). Om pensioenfondsen en -verzekeraars in staat te stellen op een verantwoorde en evenwichtige wijze over te stappen naar het nieuwe stelsel, is de beoogde uiterste ingangsdatum van het nieuwe pensioenstelsel in de Wtp vastgesteld op 1 januari 2028¹. De overgangscondities moeten worden vastgelegd in een plan van aanpak.

De beoogde kenmerken van het nieuwe pensioenstelsel op basis van de Wtp zijn als volgt:

- Alle bestaande pensioenregelingen waarin op 1 juli 2023 pensioen wordt opgebouwd, moeten zodanig worden aangepast dat er uiterlijk na 1 januari 2028 alleen nog in een beschikbare premiereregeling met een leeftijdsonafhankelijke premie pensioenkapitaal kan worden opgebouwd. Essentie is dat de verschuldigde premie min of meer vaststaat, de pensioenuitkering niet meer.
- In het nieuwe stelsel komen voor de pensioenuitkering van de deelnemers gereserveerde individuele vermogens beschikbaar. Dit vermogen wordt opgebouwd met de betaalde premies, de rendementen en bijdragen vanuit de collectieve solidariteitsreserve.
- De doorsneepremie komt te vervallen. De hoogte van de premie blijft net als nu voor elke deelnemer gelijk maar voor een jongere deelnemer levert die premie meer pensioen op dan voor een oudere deelnemer omdat deze premie bij een jongere deelnemer langer kan renderen. Het gevolg hiervan is dat

¹ In de Wet toekomst pensioenen staat dat pensioenfondsen tot 1 januari 2027 de tijd hebben om over te gaan naar het nieuwe stelsel. De behandeling van de nieuwe pensioenwet door de Tweede en Eerste Kamer heeft echter veel tijd gevraagd. Daardoor is de tijd voor de fondsen om dit zorgvuldig te doen, kort geworden. De wetswijziging die naar de Raad van State gaat, haalt die genoemde datum uit de pensioenwet en noemt de datum nu in een AMvB. Het kabinet komt binnenkort met een algemene maatregel van bestuur waarin de termijn verlengd wordt tot 1 januari 2028.

deelnemers op jonge leeftijd meer pensioen verwerven dan nu het geval is; naarmate zij ouder worden, bouwen zij minder pensioen op.

- Wettelijk verplicht onderdeel van het nieuwe pensioencontract is de collectieve solidariteitsreserve. Dit niet toebedeeld vermogen wordt gevuld uit premies en/of uit overrendement waarmee risico's binnen en ook met toekomstige generaties volgens duidelijke en evenwichtige regels over leeftijdsgroepen worden gedeeld. In slechte jaren kunnen tegenvallers worden gedempt met deze reserve. De afspraken over de verdeling van de reserve moeten worden vastgelegd in het pensioenreglement.

2. Overgang naar het nieuwe pensioenstelsel

2.1 Algemene uitgangspunten voor pensioenregelingen die onder de Pensioenwet vallen

- De overgang naar een nieuw pensioenstelsel zal plaatsvinden in de periode van 1 juli 2023 tot 1 januari 2028. Binnen deze periode moeten sociale partners afspraken maken over de nieuwe pensioenregeling, adequate compensatie en over al dan niet 'invaren' van bestaande aanspraken in de nieuwe regeling. Binnen deze overgangperiode kunnen sociale partners op een zelf gekozen moment de overstap maken.
- Eén van de uitgangspunten van de algehele pensioenherziening is dat zo veel mogelijk bestaande pensioenaanspraken en -uitkeringen worden meegenomen naar het nieuwe pensioencontract ("Invaren, tenzij..."). Bij de overgang naar het nieuwe pensioensysteem moeten alle bestaande pensioenaanspraken dan worden omgezet in individuele pensioenvermogens.
- Eén pensioenfonds met dezelfde regels voor nieuwe en bestaande aanspraken en rechten heeft namelijk belangrijke voordelen voor de uitvoering, de uitlegbaarheid en de mogelijkheid om mee- en tegenvallers te delen. Daarom is als uitgangspunt afgesproken dat de nieuwe pensioenopbouw en de bestaande rechten zoveel mogelijk bij elkaar worden gehouden in één fonds. Dit betekent dat de regels van dat nieuwe contract ook van toepassing worden op de al bestaande rechten zoals lopende pensioenuitkeringen.
- De maatregelen rondom invaren maken onderdeel uit van het wettelijk tijdelijke transitiekader voor de overgangperiode. Er is daarbij een standaard transitiepad voorgeschreven waarin bestaande rechten in beginsel worden omgezet naar het nieuwe contract ("invaren").
- Bij invaren in het nieuwe pensioencontract moet worden vastgesteld wat de waarde is van de reeds aanwezige pensioenaanspraken en rechten. Die waarde wordt voor iedere deelnemer overgebracht naar het nieuwe contract. Ook van de ingegane pensioenuitkeringen wordt de waarde vastgesteld en gebruikt voor financiering van uitkeringen in het nieuwe contract. Het gehele vermogen van het pensioenfonds, inclusief de (positieve of negatieve) buffers gaat mee met deze omzetting. Daarbij kan ervoor gekozen worden een deel

Datum
31 mei 2024

Onze referentie
2024-0000314649

van het vermogen aan te wenden om de solidariteitsreserve in het nieuwe contract te vullen.

- Afgesproken is dat eventuele nadelen voor het te verwachten pensioen als gevolg van de overstap naar een nieuw contract en andere manier van pensioenopbouw adequaat worden gecompenseerd.
- Het afschaffen van de doorsneepremie leidt tot een transitieprobleem waarover is afgesproken dat deze adequaat wordt gecompenseerd voor deelnemers die daar nadeel van ondervinden. In het transitieplan moet ook in kaart worden gebracht wat de effecten van de transitie zijn voor verschillende leeftijdsgroepen en in welke mate bronnen zijn ingezet voor de compensatie van die leeftijdsgroepen. De herverdelingseffecten van de afschaffing van de doorsneesystematiek verschillen per type regeling en pensioenuitvoerder en ook welke financieringsmogelijkheden kunnen worden ingezet voor compensatie. Niet alle leeftijdsgroepen ondervinden (evenveel) nadeel van de afschaffing van de doorsneesystematiek. Op het niveau van de pensioenregeling wordt per leeftijdscohort en deelnemersgroep inzichtelijk gemaakt wat de consequenties van de wijzingen zijn, onder andere voor het pensioenresultaat.
- Afgesproken is dat alle deelnemers persoonlijk inzicht krijgen in de hoogte van hun pensioen dat zij vóór de overstap mochten verwachten en het verwachte pensioen na de overstap. De werkgever laat, in samenwerking met het pensioenfonds, zien welke maatregelen zijn genomen om adequaat te compenseren en welke mogelijkheden zijn benut om de compensatie te financieren.

2.2 Standaard transitiepad nieuw pensioenstelsel

Het transitiekader van de Wtp geldt tijdelijk voor de duur van de transitieperiode van 1 juli 2023 tot 1 januari 2028 zodat de wijziging naar het nieuwe pensioenstelsel zorgvuldig kan worden voorbereid en uitgevoerd voor pensioenregelingen die onder de werking van de Pensioenwet vallen. Er kunnen daarbinnen verschillende fasen worden onderscheiden met mijlpalen om een bepaalde stap te zetten in het transitieproces. Deze mijlpalen moeten ervoor zorgen dat de uiterste overgangsdatum van 31 december 2027 wordt gehaald.

1. In de eerste fase worden door sociale partners arbeidsvoorwaardelijke afspraken gemaakt over de wijziging van de pensioenregeling en een evenwichtige transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Na deze fase moet er overeenstemming zijn tussen sociale partners over de nieuwe pensioenregeling en moet het transitieplan zijn afgerond. Zo onderhandelen

Datum
31 mei 2024

Onze referentie
2024-0000314649

sociale partners momenteel over het transitieplan voor de ABP-regeling dat begin 2024 zijn beslag moet krijgen².

2. In de volgende fase stellen pensioenuitvoerders een implementatieplan op. Daarin staan de afspraken voor het inregelen van de nieuwe pensioenregeling, waaronder het invaren van bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten en afspraken over compensatiemaatregelen. Onderdeel van het implementatieplan is een communicatieplan ter beantwoording van de vraag hoe (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden te informeren over de consequenties van de wijzigingen.
3. In de derde en laatste fase vindt de implementatie bij pensioenuitvoerders plaats, het gaat daarbij bijvoorbeeld om het daadwerkelijk omzetten van bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten naar een nieuwe pensioenregeling en informatievoorziening aan deelnemers en pensioengerechtigden.
4. De transitie moet afgerond zijn op uiterlijk 1 januari 2028. Dit betekent dat er vanaf dat moment geen pensioenopbouw meer mogelijk is in een uitkeringsovereenkomst. Pensioenopbouw vindt alleen nog plaats in een premieregeling met een leeftijdsonafhankelijk premiepercentage.

4. Overgang Appa naar het nieuwe pensioenstelsel

De wettelijke pensioenregeling van de Appa valt niet onder de Pensioenwet en dus ook niet onder het daarin opgenomen Wtp-transitiekader naar het nieuwe pensioenstelsel. De Appa-pensioenaanspraken en de pensioenopbouw zijn gelijk aan de aanspraken op basis van het huidige ABP-pensioenreglement. De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel vindt dus plaats vanuit dezelfde startpositie voor de ABP- en de Appa-aanspraken. Voor de Appa kan dus voor de berekening van de overdrachtswaarde grotendeels worden aangesloten bij het transitieplan van het ABP met dien verstande dat er nog wel verschil is in juridische vormgeving en in de financiering van de pensioenen. Dat heeft gevolgen voor de specifieke inrichting van het overgangsproces van de Appa. Het ligt dan voor de hand dat dan voor de Appa-pensioenaanspraken ook zo veel als mogelijk wordt aangesloten bij de wettelijke overgangssystematiek van de Wtp.

Aangezien het de bedoeling is om de Appa-aanspraken onder te brengen in het ABP betekent dit dat voor de Appa-aanspraken wordt aangesloten bij de contractkeuze van het ABP, de inhoud van de nieuwe pensioenregeling, de premiestelling, het pensioendoel, de solidariteitsreserve, de berekeningswijze van de transitie, de compensatie voor het afschaffen van de doorsneepremie, de berekeningswijze en de omgang met reeds opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten.

² In de Pensioenkamer van 15 december 2023 hebben sociale partners een eerste hoofdlijnenresultaat bereikt over de contouren van nieuwe pensioenregeling voor overheidswerknemers.

De verwachting is dat de onderhandelingen van sociale partners in de Pensioenkamer van de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid over de inhoud van bovengenoemde aspecten van het transitieplan van de Pensioenkamer in Q1 van 2024 zijn afgerond. Pas wanneer het transitieplan van de Pensioenkamer definitief is, kan ook de overdracht van de Appa-pensioenen verder worden uitgewerkt.

Het overdrachtsplan Appa bevat de verantwoording over de keuzes, overwegingen en berekeningen die ten grondslag liggen aan de gemaakte afspraken over de invulling van de gewijzigde pensioenregeling en waarom sprake is van een evenwichtige overgang hiernaartoe. Het is van belang dat bij de Appa niet de sociale partners maar de minister van BZK in de aanpassingswet Appa concreetiseert wat wordt verstaan onder een evenwichtige overgang en welke doelstellingen daarbij worden gehanteerd.

De overgang van politieke pensioenen naar het nieuwe pensioenstelsel wordt hieronder uiteengezet aan de hand van de mijlpalen uit de overgangssystematiek van de Wtp.

4.1 Eerste fase, afspraken over pensioenen politieke ambtsdragers

De eerste fase is gericht op de wetswijziging van de Appa en de Wet privatisering ABP (Wpa). In lijn met de uitgangspunten uit de brief zal de wetswijziging het volgende regelen:

1. De transitiedatum van het ABP is vastgesteld op 1 januari 2027. In het overgangsrecht blijven de Appa aanspraken in de periode tot de beoogde overdrachtsdatum 1 januari 2028 voorlopig nog onder de werking van de Appa. Geregeld moet worden hoe deze Appa-aanspraken nog eenmalig voor deze overgangsperiode (1 januari 2027 tot 1 januari 2028) worden geïndexeerd en welke overige berekeningsgrondslagen zoals de franchise voor deze periode zullen gaan gelden.
2. De aanspraken van de op de overdrachtsdatum (streefdatum is 1 januari 2028) actieve politieke ambtsdragers worden met ingang van de overdrachtsdatum onder de verplichtstelling van de Wpa gebracht. Tegelijkertijd moet de Appa met ingang van deze datum niet meer van toepassing zijn op deze aanspraken. Daarmee komt alle pensioenopbouw van alle actieve ambtsdragers met ingang van de overdrachtsdatum onder de werking van de ABP-pensioenregeling. Er vindt in het geheel geen nieuwe opbouw meer plaats onder de Appa-regeling.
3. Alle bestaande Appa-aanspraken van actieven, slapers en gepensioneerden die zijn opgebouwd tot de overdrachtsdatum (naar verwachting 1 januari 2028), zullen dan per 1 januari 2028 onder de verplichtstelling van de Wpa

worden gebracht. Bepaald moet worden dat de omvang van deze aanspraken conform het transitieplan van de nieuwe ABP-regeling worden berekend en ook verplicht moeten worden gefinancierd door het Rijk, provincie, gemeente of waterschap ('invaren' door middel van een collectieve waardeoverdracht). Tegelijkertijd moet worden bepaald dat de Appa met ingang van de overdrachtsdatum niet meer van toepassing is op deze aanspraken.

4. In dit kader moet ook worden bezien hoe en in welke mate het toezichtskader voor collectieve waardeoverdrachten op grond van de Pensioenwet (DNB) ook voor deze bijzondere eenmalige collectieve waardeoverdracht kan worden gehanteerd. Voor het toezicht is daarvoor in de Appa wellicht aanvullende regelgeving noodzakelijk omdat het bestaande wettelijke kader voor collectieve waardeoverdrachten op grond van artikel 83 van de Pensioenwet voor politieke ambtsdrager in elk geval niet geëigend is.
5. Deze wetwijziging betekent dat er vanaf op zijn vroegst 1 januari 2028 geen pensioenopbouw van actieve deelnemers meer mogelijk is in de Appa-pensioenregeling. Pensioenopbouw vindt alleen nog plaats in de ABP-premiereregeling met een leeftijdsonafhankelijk premiepercentage. De tot en met 31 december 2027 opgebouwde aanspraken van gepensioneerden, slapers en actieven vallen dan met ingang van 1 januari 2028 ook onder de ABP-regeling. Daardoor kunnen met ingang van 1 januari 2028 de pensioenbepalingen in de Appa komen te vervallen.

4.2 *Tweede fase; implementatieplan Appa-pensioenaanspraken*

Als de regels voor het berekenen, affinancieren en invaren van de Appa-aanspraken in het ABP in een wetsvoorstel zijn ingediend, kan worden begonnen met de volgende stap: een plan voor de implementatie van deze regels. Van belang in deze fase is de wijze waarop na de aanvaarding van het wetsvoorstel het overdragen van bestaande pensioenaanspraken in het ABP wordt voorbereid. In het implementatieplan zal de minister van BZK verduidelijken wat de genomen en te nemen stappen zijn in de implementatiefase en de uitvoeringsfase en het beoogde tijdpad hiervoor. Het ministerie van BZK, provincies, gemeenten en waterschappen informeren deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners of pensioengerechtigden over de inhoud van het implementatieplan waaronder de voorgenomen aansluiting bij de pensioenregeling van het ABP, de hierbij gemaakte keuzes en het verdere proces.

Het betreft de volgende elementen:

1. *Compensatiemaatregelen*

In de Wtp is bepaald dat eventuele nadelen voor het te verwachten pensioen als gevolg van de overstap naar een nieuw contract en een andere manier

Datum
31 mei 2024

Onze referentie
2024-0000314649

van pensioenopbouw (vooral door de afschaffing van de doorsneepremie) adequaat en kostenneutraal worden gecompenseerd. Daartoe moet in kaart worden gebracht wat de effecten van de transitie zijn voor verschillende leeftijdsgroepen en in welke mate bronnen zijn ingezet voor de compensatie van die leeftijdsgroepen. Per leeftijds-cohort en deelnemersgroep wordt inzichtelijk gemaakt wat de consequenties van de wijzingen zijn, onder andere voor het pensioenresultaat. Voor de compensatie van Appa-gerechtigden kan worden aangesloten bij de door het ABP gekozen compensatiesystematiek. De benodigde bijdrage vanuit de Appa aan het compensatiedepot van het ABP; de solidariteitsreserve of risicodelingsreserve kan daaruit worden afgeleid.

2. Arbeidsongeschiktheids- en nabestaandenpensioen

Voorts zal in het implementatieplan worden opgenomen hoe zal worden omgegaan met arbeidsongeschiktheidspensioen, premievrije voortzetting en nabestaandenpensioen. In de brief is een denkrichting opgenomen over het arbeidsongeschiktheidspensioen in relatie tot de Appa.

3. Datakwaliteit

De betrokken overheidsinstellingen verantwoordelijk in het implementatieplan hoe deze de datakwaliteit borgen. Essentieel is dat de datakwaliteit voor, tijdens en na de overdracht is geborgd. Die borging kan door een externe accountant of een externe IT-auditor door middel van een risicoanalyse een oordeel te laten vormen over de juistheid en volledigheid van de relevante pensioendata benodigd voor de transitie. De resultaten van de bevindingen van de accountant of de IT-auditor, de wijze waarop de eventuele bevindingen zijn opgevolgd en de oordeelsvorming van de opdrachtgever van de Appa dienen opgenomen te worden in het implementatieplan.

4. Communicatieplan

Onderdeel van het implementatieplan is een communicatieplan ter beantwoording van de vraag hoe (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden te informeren over de consequenties van de overstap van de Appa naar de nieuwe pensioen-regeling van het ABP. Het plan legt vast op welke wijze de informatieverstrekking aan deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden wordt ingevuld, en gaat daarbij ten minste in op de voor deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden relevante gevolgen van de wijziging van de pensioenovereenkomst en de wijze waarop wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten.

4.3 *Derde fase; implementatie*

In de derde en laatste fase vindt de implementatie plaats. Pensioenuitvoerders dienen bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten te berekenen en om te zetten naar een nieuwe pensioenregeling.

1. Berekenen en affinancieren overdrachtswaarde per overheidsorgaan

Bij invaren in het nieuwe pensioencontract moet worden vastgesteld wat de waarde is van de reeds aanwezige pensioenaanspraken en -rechten. Die waarde wordt voor iedere individuele deelnemer overgebracht naar het nieuwe contract. Ook van de ingegane pensioenuitkeringen wordt per individu de waarde vastgesteld en gebruikt voor financiering van uitkeringen in het nieuwe contract.

Het invaren van de tot de overdrachtsdatum opgebouwde pensioenaanspraken gaat voor de Appa in twee stappen. Voor het invaren van de Appa-pensioenen geldt dat de benodigde individuele pensioenvermogens eerst exact moeten worden berekend (inclusief de eventuele individuele compensatie voor het vervallen van de doorsneepremie en de bijdrage voor de ABP-solidariteitsreserve). De te hanteren rekenregels voor de pensioenomzetting van aanspraken naar vermogens worden afgeleid van de ABP-rekenregels. De tweede vervolgstap is dat de optelsom van de individuele pensioenvermogens en alle genoemde compensatiebijdragen van een overheidsorgaan door dat desbetreffende overheidsorgaan uiterlijk de beoogde overdrachtswaarde bij het ABP worden gefinancierd.

2. Individuele informatievoorziening

In deze fase worden deelnemers en pensioengerechtigden uitgebreid geïnformeerd. Alle deelnemers krijgen persoonlijk inzicht in de hoogte van hun pensioen dat zij vóór de overstap mochten verwachten en het verwachte pensioen na de overstap, welke maatregelen zijn genomen om adequaat te compenseren en welke mogelijkheden zijn benut om de compensatie te financieren.

Informatie over de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is in dit stadium beschikbaar. Deelnemers aan de Appa-pensioenregeling worden meegenomen in het proces van de overdracht en kunnen daar indien nodig vragen over stellen. Op individueel niveau ontvangen deelnemers jaarlijks de reguliere pensioenoverzichten (UPO) met onder meer de stand van hun pensioenopbouw.

Het implementatieplan is te vinden op de website van de uitvoerder. Deelnemers krijgen ook het recht om informatie op te vragen over gemaakte berekeningen van de effecten van herverdeling en compensatie op het cohort waartoe zij behoren. De pensioenuitvoerder stelt tevens op de website een kwalitatieve toelichting op de overdrachtseffecten beschikbaar. Tot slot ontvangt de deelnemer, tijdig voorafgaand aan de overdracht, van zijn pensioenuitvoerder een overzicht van wat de overgang naar het nieuwe stelsel voor de deelnemer betekent (een zo nauwkeurig mogelijke prognose). Na de overgang ontvangt de deelnemer nogmaals dit overzicht waarbij in geval van grote verschillen de pensioenuitvoerder toelicht waar dit aan ligt. Het gaat om gepersonaliseerde informatie over wat de deelnemer tot aan de transitie heeft opgebouwd, in de oude regeling had kunnen opbouwen in verhouding wat deze zal kunnen gaan opbouwen in de nieuwe regeling. Op het moment dat deze informatie of andere informatie tot vragen leidt, kan de voormalige Appa-deelnemer daarvoor terecht bij zijn pensioenuitvoerder van het ABP.

3. Toets De Nederlandsche Bank (DNB)

Als een pensioenfonds voornemens is om de waarde van de bestaande pensioenaanspraken en -rechten aan te wenden in de gewijzigde pensioenregeling, moet deze de voorgenomen collectieve waardeoverdracht minimaal zes maanden melden voor de voorgenomen waardeoverdracht aan de toezichthouder, DNB. Hierbij wordt de informatie verstrekt waarmee DNB het voornemen tot deze interne collectieve waardeoverdracht kan beoordelen. De Appa valt niet onder de vereisten van een interne of externe collectieve waardeoverdracht van de Pensioenwet. Bij de voorgenomen eenmalige collectieve waardeoverdracht vanuit de Appa naar het ABP zal een sui generis wettelijk kader in de Appa worden opgenomen. Daarbij zal zo veel als mogelijk het al bestaande wettelijke kader van de Pensioenwet worden gevolgd. Het ligt in de rede dat DNB ook hier kan toetsen op de collectieve actuariële gelijkwaardigheid, de evenwichtige belangenafweging en hoe wordt voorkomen dat de overdracht van pensioenaanspraken voor (een deel van) de deelnemers tot onevenredig nadeel leidt.

4. Extern onafhankelijk oordeel accountant

Na de overgang krijgt een externe accountant de opdracht om een oordeel te vellen over de juistheid en volledigheid van de transitie, waaronder tenminste de berekeningen die ten grondslag liggen aan de collectieve waardeoverdracht, de benodigde bijdrage vanuit de Appa-gerechtigden aan het compensatiedepot, de solidariteitsreserve of de risicodelingsreserve bij het invaren van de Appa-gerechtigden.

Tijdspad

Planning	Wetsvoorstel	Transitieplan
Q4 2023		Resultaat onderzoeken naar overdrachtswaarde en al gevormde voorzieningen bij decentrale overheden
Q1 2024		<ul style="list-style-type: none"> • Kamerbrief Appa met voorkeursoptie affinancieren en invaren • Onderhandelingsakkoord ABP over nieuwe pensioenregeling
Q2 2024	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen wetsvoorstel en interdepartementale afstemming • Consultatie decentrale overheden, ABP en VOP • Internetconsultatie • BZK-wetgevingstoets • Verwerken consultatiebijdragen 	ABP-transitieplan gereed
Q3 2024		Opstellen Appa-overgangsplan
Q4 2024	WKB-wetgevingstoets	Inzichtelijk maken verschil per overheidsorgaan beschikbare en benodigde gelden voor kapitaaloverdracht
Q1 2025	Behandeling in voorportaal CBJ	
	Behandeling in onderraad RBJ	Afstemmen overgangsplan
	Behandeling in ministerraad	
	Adviesaanvraag Raad van State	
Q2 2025	Opstellen nader rapport	Implementatieplan opstellen
Q3 2025	Indiening bij Tweede Kamer	
	Behandeling Tweede Kamer	
Q4 2025	Behandeling Eerste Kamer	
1-1-2026	Inwerkingtreding	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren overheidsorganen en Appa-gerechtigden. • Datakwaliteit op orde brengen
Q1-2027		Uitvoeren risicoanalyse datakwaliteit

Datum
31 mei 2024

Onze referentie
2024-0000314649

	Toets DNB externe collectieve waardeoverdracht Appa
Q3 2027	Actualisatie berekeningen overdracht
Op zijn vroegst 31-12-2027	Kapitaaloverdracht pensioenaanspraken naar ABP
Op zijn vroegst 1-1-2028	Wetsvoorstel treedt volledig in werking
2028	<ul style="list-style-type: none">• Nazorg; beantwoorden vragen• Toets accountant zorgvuldigheid transitie.

Datum
31 mei 2024

Onze referentie
2024-0000314649